

Leto II., šte. 210
Danešnja številka obsega osem strani in stane dve kroni.

Ljubljana, 5. septembra.

Danes se je vršila na ljubljanskem magistratu anketa o rastoči dragini ter sploh o težavah s prehrano. Kot namestnik mestnega župana je vodil zborovanje magistratni ravatelj dr. Milutin Zarnik, ki je uvodoma poudarjal, da ne pričakuje od posvetovanja posebnega uspeha, prosti pa govorilke že naprej, naj nikar ne govornijo skozi okno. Anketa je trajala od 7. do 20. ure in priznati moramo, da je vodilni predstojatelj občinskih volitev ter z ozirom na demagoštvo, s katerim se od prevrata sem tako rado operira med ljudstvom, proti pričakovani kontali še s precej ugodnim rezultatom.

Naš mestni konsument jutri še ne bo mogel kupiti cenejših živil. Tudi šez mesece dni morda še ne; aprovizacijke vprašanja se ne rešujejo brez nič. Anketa pa je pokazala, da je vendarle mogoče o važnih gospodarskih vprašanjih govoriti v družbi voliteljev in pristaveh vseh naših strank ter da je celo mogoče doseči soglasne sklepe. Pri tem evidentnem streženju tudi najradikalnejši ljudi, nas prav nič ne moti okoliščina, da so poedinli govorniki zahajali v stran pota ter tudi s postrežniki nameni na široko in dolgo razkladali obče znana dejstva. Ako bi se mogel vsaj ton, ki je prevladal na današnji anketi, vzdržati za bodoče, bi lahko ljubljanski meščan od takih sporazumnih in slovnih posvetovanj imel prav lepe dobičke. Marsikatero socialno in gospodarsko zlo bi se moglo odstraniti ter preprečiti!

Neizogibno je sicer, da delajo politiki za rastočo dragino odgovorno vlado. Pri tem nihče ne pomisli, da bo v Jugoslaviji agrarna večina parlamenta še dolgo, dolgo odločilna za državno trgovsko politiko in da bo naš konsument tem bolj prikrajšan, čim bolj se bo to njegovi poslanci zgubljali v brezplodni opozicijski politiki. Socialist Deržić bi mogel za svoje volilce doseči marsikak uspeh, ki je pe njegovih krivdi padel v naročje agrarnu Pucelj. Zato je tem bolj hvalevredno, ako pride iz ust volilca - opozicijskega priznanje brezuspešnosti boja proti državnim trgovskim politikam ter zahteva po — konsumentski samopomoči. Narodni socialist Ivan Tavčar je na 2. klet vse svoje prodloge postavil na ta temelj ter predvsem zahteval intenzivno udeleževanje mestne občine ljubljanske na polju aprovizacije. Zopet naj se organizira mestna aprovizacija z vsemi gospodarskimi panogami, ki so sposobne za kratek čas ali stalno čuvati konsumenta pred izkoriščanjem. Vse to je že bilo tu. Zaližbog se je opustilo in še celo veliko lepega onemogočilo, še predno se je moglo realizirati. V tem oziru smo mi že opetovano obrazložili svoje poglede na moderno komunalno upravo, ki se dočela vjemajo s predlogom, soglasno sprejetim na današnji anketi.

Zanimivo za trenotnost in politično preudarnost zborovalcev je stališče, ki ga je anketa zavzela napram maksimiranju cen. Sredstvo je to, ki konsumentu v danih razmerah več škoduje nego koristi. Anketa v ostalem nikakor ni zavzela napram kmetu sovražnega stališča. Od vseh strani se je poudarjalo, da so naraščajoče dragine v prvi vrsti krivi spekulanti in prekupci. Pri nas potiskajo cene navzgor italijanski mešetarji. V Vojvodini in v Srbiji imajo spekulanti nakupljene stotine vagonov masti, ki jo hočejo vnovčiti z najmanj 50% dobičkom, v Banatu so se vrgle banke kakor besne na žitno trgovino. Vse čito je v njihovih brezvestnih rokah. S takimi in enakimi trditvami je nasopil ljubljanski mestni nadzornik Plemelj, zahtevajoč, da nastopi vlada tudi z represalijami in zasledovanji proti poedinim spekulantskim organizacijam, ki zbirajo milijone na stroške širokih narodnih plasti. Poleg drugih važnih sklepov, katerih blagodejna posledica se bo pokazala šele čez čas, je anketa dala pobudo tudi za takojšen nakup in prodajo krompirja po mestni občini ljubljanski. Tega praktičnega sklepa bo brezovomno vsak ljubljčan najbolj vesel.

Beograd, 5. septembra. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić je podpisal 50.000 dinarjev investicijskega posojila, minister pošte Milošević pa 5000 dinarjev.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 18/5
Telefon št. 73

Upravištvo:
Sodna ulica št. 6
Telefon št. 56

—
Račun iz. post. dok. urada
štev. 11.588.

Madžarske čete prekoračile avstrijsko mejo

DO SKRAJNOSTI NAPET POLOŽAJ MED AVSTRIJO IN MADŽARSKO.

Dunaj, 5. septembra. (Izv.) Uradno se poroča: Medtem, ko so v zadnjih dneh ovirale madžarske tolpe izročitev Avstriji po mirovni pogodbi pripadajočega dela Madžarske, so danes regularne madžarske čete, 2000 moč, pomnožene s toliko vrle preko avstrijske meje ter napadle Kirchschlag. Nato so se zopet polastili krajev Pilgersdorf, Jännersdorf, Gersdorf in Lebensbrunn. Po ljute boju so se morale avstrijske obrambne čete, ki so stražile mejo, umakniti madžarski premoči. Pri boju so imeli Avstriji 2 mrtva in 20 večinoma težko ranjenih. V Wr. Neustadtu je bilo takoj alarmirano vojaštvo, ki odide na bojišče, da pomore obrambnim četam. S tem so torej Madžari prekoračili staro avstrijsko mejo, akoravno avstrijske obmejne straže niso prešle na madžarska tla.

K temu dozna vaš dopisnik, da se je začel boj ob 5. uri zjutraj. Ob 4. uri popoldne se je borba še vedno nadaljevala. Položaj je zelo resen. Število mrtvih in ranjenih se še ne more ugotoviti, vendar je mnogo večje, nego se to uradno razglasa. Prebivalstvo beži trumoma iz krajev, kamor so vdrla Madžari, ponajveč v veljave.

Ankefa o naraščanju draginje

NAJBOLJŠA REŠITEV JE V SAMOPOMOČI.

Ljubljana, 5. septembra. V posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani se je vršilo danes pod predsedstvom dr. Zarnika posvetovanje o aprovizaciji. Pokrajinsko upravo je zastopal poverjenik Ribnikar v spremstvu vlad. svet. dr. Dermastije in komisarja dr. Novaka. Ankefo se je udeležilo večje število zastopnikov strokovnih organizacij, mnogo občinskih svetovalcev vseh strank te narodni poslanec Reiser.

Obštrn referat je dal tržni nadzornik Plemelj. Po daljši debati je bilo soglasno sprejeto več predlogov.

Predlog g. Plemelja zahteva na železnihah prednost za aprovizacijske transporte. Eksporterje naj se prisili, da krijejo domači trg s cenejšo živino. Obč. svet. Planinška predlog se zavzema za zbiranje starih in dovoljenje novili kreditov uradnim organizacijam. Obč. svet. Tavčar predlaga zopetno mestno aprovizacijo. Zastopnik vlade g. Ribnikar izjavi, da bo predložil sklepe pokrajinskemu namestniku. Opozarja na nujnost in važnost takojšnje preskrbe ljubljanskega prebivalstva s krompirjem.

Lep uspeh ljublj. velesejma

27.000 OBISKOVALCEV. — VELIKI KUPČIJSKI SKLEPI.

Ljubljana, 5. septembra. Vodstvo ljubljanskega sejma in razstavitelji so z uspehi prvih treh sejmiskih dni izvanredno zadovoljni. Do ponedeljka zvečer je posetilo veliki sejem okrog 27.000 ljudi, od teh v nedeljo nad petnajst tisoč. Nedeljski posetniki velikega sejma so bili po veliki večini gledalci in občudovalci, v soboto in danes pa so trgovci iz Slovenije in drugih jugoslovanskih krajev posetili sejem v nepričakovano velikem številu.

Posetu sejma odgovarja tudi kupčijski efekt. Velika večina razstaviteljev je za prve dneve s kupčijami prav zadovoljna. Skoro ni industrije in trgovske stroke, ki ne bi sklenila večjih ali manjših kupčij, vsi razstavitelji pa se pohvalijo vsaj s številnim obiskom interesentov, ki oblikujejo v kratkem času naročila. Posebno številne in ugodne, večje ali manjše kupče so bile sklenjene v sledečih predmetih: usnje in čevlji, kemični proizvodi, pletenine, železnina, elektrotehnični material, poljedelski stroji in konfekcija. Za industrijo pohištva je bila sobota ugoden dan, v ponedeljek se je prodalo manj, ker so razstavitelji izložili po večini dragoceno in fino pohištvo.

Kupci so v prvi vrsti iz Srbije, Beograda in Niša, nadalje iz Bosne, Hrvatske, Hercegovine in Dalmacije. Veliko interesentov je iz vseh krajev Slovenije. Srbski gostje pripovedujejo, da so oni prvi prišli, da pa večji del posetnikov šele pride. Srbskega trgovca hvalijo naši podjetniki posebno zaradi njegovega velikega razumevanja naše prireditve. V obče je trgovec iz Srbije najsolidnejši kupec, ki plača blago po večini v naprej.

Po velikem uspehu, ki ga kažejo že prvi trije dnevi sejma, moremo sklepati na važnost in dalekosežnost take prireditve. Malo je ljudi, ki so vedeli kaj se vse proizlaja v naši državi. Menda je v največji meri dokumentirala potrebo sejma sledeča, v ponedeljek sklenjena kupčija: Nekli mariborski trgovci je kupil na ljubljanskem sejmu od neke mariborske tvornice več vagonov blaga, ki ga tvrdka sama izločuje in za kar je seveda mariborski trgovec zvedel na svoje največje začudenje šele na ljubljanskem sejmu.

Ljubljanski sejem so posetili v nedeljo med mnogimi odličnimi gosti tudi nemški publicist Herman Wendel, ki se je z najvišjim haskim predsedami izrazil o naši prireditvi. Zelo ugodne vtise sta odnesla iz sejma poljski generalni konzul in nemški konzul iz Zagreba. Danes, v ponedeljek, je posetil sejem 39 trgovskih akademikov in akademkin iz Beograda pod vodstvom ravnatelja trgovske akademije dr. Mite Dukića in petih drugih profesorjev. Popoldan je bil na sejnu tudi ljubljanski škof g. dr. Jeglič.

VELIKA SKUPŠČINA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA.

se vrši dne 8. septembra v Ljubljani. Ob 9. uri zjutraj je zaupno zborovanje v družbeni pisarni v »Narodnem domu«. Dostop imajo izključno le delegati, pokrovitelji in C. M. obrambni skladovci (kamnarji). Ob pol 11. uri se vrši Velika skupščina v veliki dvorani Kazine. Vabljene ste vsi prijatelji Družbe. Udeležite se zborovanja polnoštevilno, da pokažemo javnosti, da živi v našem narodu še idealna nesebična ljubezen in požrtvovalnost.

Borza

Zagreb, devize: 207.50 — 209, Bukarešta 206.50 — 217, Milan 815 — 830, London izplačilo 688 — 687, šek 688, Newyork šek 181.50 — 182, Pariz 1480

Ardifi zapusili Baroš

KOMEDIJA D' ANNUNZIJEVCEV.

Reka, 5. septembra. (Izv.) V nedeljo dne 4. t. m. so »legionarji«, ki so sedeli v luki Baroš, zapustili to luko in se odpeljali v Benetke. Od tam pojdejo v Gardone k d' Annunziju. Namesto legionarjev so zasedli luko Baroš reški »narodni stražniki« (to je, zopet preoblečeni d' Annunzijeve legionarji!). Fašisti so ob odhodu priredili veliko demonstracijo, streljali v zrak in prisegali, da Baroša ne dajo.

Preprečen atentat

DRŽAVNA CESTA PODMINIRANA Z DINAMITOM. — KUMU JE BILO NAMENJENO?

Ljubljana, 5. septembra. Ljubljanski dopisni urad poroča: V nedeljo popoldne je na državni cesti južno od Trojan med Ljubljano in Celjem odkril vodja trojanske orožniške postaje, narednik Franc Globočnik 14 kilogramov vkopanega dinamita, ki je bil z električno žico zvezan s 45 metrov oddaljenim vžigalnim aparatom. Preteča nesreča se je s tem pravočasno odstranila. Obstoja nada, da se storilci kmalu izsledijo.

K temu poročilu smo še izvedeli: Narednik Globočnik je na svojem patuljskem obhodu po cesti iz Trojan proti Blagovicam tik za Trojanami med kil metriskim znamenjem 38.5 in 38.6 zapazil, da je državna cesta precej široko razkopana in na sveže nasuta. Odstranil je gramoz in našel v zemlji cele kepe dinamita. Pod cesto je bila napeljana žica v jarek in od tam po travi v približno 80 m oddaljeni kozolec, kjer je stala baterija s stiskalnikom. Narednik Globočnik je s pomočjo svojega tovariša takoj odstranil dinamit in javil zagonetno zadevo okrajnemu glavarstvu. Danes popoldne si je večja komisija ogledala mesto ter je nadajavala že včeraj od orožništva pričeto preiskavo. V bližini kozolca so ljudje v nedeljo opazovali dva moža, o katerih pripovedujejo, da sta prišla gori iz Zagorja. Orožništvo je že pridno na poslu in izgleda, da vodijo sledi med gotove komunistične kroge v zagorskem revirju.

Naše stališče do Albanije

Beograd, 5. septembra. Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je pričelo poročilo naše delegacije pri Zvezi narodov o albanskem vprašanju: Vlada je izdala naši delegaciji v Zenevi naknadne instrukcije in ji pojasnila svoje stališče v albanskem vprašanju, ki je vedno isto, to je, da se ima upoštevati integriteta neodvisne albanske države, da pa se mora naša kraljevina zavarovati s popravo meje pri Debru, Prizrenu in v dolini Drina. Odločitev skupščine Zveze narodov mora po čl.

REFERENTI NA DEMOKRATSKEM KONGRESU.

Beograd, 5. septembra. (Izv.) Na današnji seji odbora demokratske stranke je bilo sklenjeno, da bodo na letošnjem kongresu sledeči referenti: za zunanje zadeve Davidović, notranje Pribičević, socialno politiko Kukorec in finance Kumanudi.

1450, Praga 222 — 227, Sofija 145, Svica 3125 — 3150, Dunaj 15.45 — 15.60, Budimpešta 46 — 47, valute: dolar 180 — 181.25, rublji 22 — 25, 20 K v zlatu 650, franki 1420, napoleoni 644 — 648, marke 203 — 205, leji 222, lire 810 — 820, turške zlate lire 675 — 690. Jadranska banka 1040. Ljub. kreditna banka 815 — 825. Hrv. eskomptna banka 650 — 655. Prastrediona 5000 — 5075. Dunaj, devize: Zagreb 654 — 658, Beograd 2611 — 2631, Berlin 1357 — 1368, Budimpešta 308.50 — 306.50, Bukarešta 1885 — 1895, London 4635 — 4655, Milan 5415 — 5435, Newyork 1247 — 1251, Pariz 9655 — 9695, Praga 1487 — 1493. Zürich, Berlin 652, Newyork 587, London 2177, Pariz 4580, Milan 2570, Praga 700, Budimpešta 145, Zagreb 820, Bukarešta 672, Varšava 620, Dunaj 067, avstr. zigosane krone 065.

Trgovina O. Bernatovič

Mestni trg 5-8

Največja izbira najnovejših,
najfinejših in najcenejših
oblek za gospode,
dame in otroke.

V zalogi tudi moški
klobuki in kožuhovina.

Posestvo

oddaljeno sedem minut od mesta Slovenjgradca, ki meri tri in pol joha
njiv in travnikov, z lepim sadnim vrtom

se takoj prodaja.

Naslov se poizve pri gospodu Josipu Grosu, sodnem slugi v Slovenj-
gradcu, kjer dobe kupci natančnejša pojasnila. 1418 3-2

**Najfinejši konjak medicinal (pristen vinski destilat),
prvovrstno slivovko in pristen domač brinjevec
proda samo na debelo** 1439 8-1

Parna veležganjarna ROBERT DIEHL, CELJE (Slovenija).

Svetli premog

prvovrsten, primeren za industrijo, domačo in kovaško porabo, dobavlja na
vagone, mešani, kosovec, kocku, orehovec in zdrob, po nizki ceni. Po-
nudbe pod „Svetli premog“ na upravo „Jutra“. 1443 3-1

V najem se odda

s 1. oktobrom 1921 v Žužemberku
v hiši št. 2 v prvem nadstropju
udobno

stanovanje

s štirimi sobami, kuhinjo, jedilno shrambo,
kletjo, perilno kuhinjo in velikim krasnim
vrtom. To stanovanje je jako primerno za
kakoga zdravnika, ki ima tudi prednost in
si ga lahko vsak čas osebno ogleda. Pisane
ponudbe z navedbo stanarine vpslati je
do 20. septembra letos Posojilnici
v Žužemberku št. 2. 1438 3-1

Mlad agilen

vpeljan trgovski potnik

specerijske stroke želi premeniti mesta.
Conjene ponudbe pod šifro „Agilnost“ na
upravnistvo „Jutra“. 1440 8-1

L. Mikuš

Ljubljana

Mestni trg 15

Izdelovatelj dežnikov

Na drobno!

Na debelo!

Zaloga sprehajalnih palic.

1827 Popravila točno in solidno! 52-5

Ne zamudite ob priliki „VELIKEGA SEJMA“
: ogledati si tudi veletrgovino železnine :

„MERKUR“

PETER MAJDIČ, CELJE.

Vabilo na vpis delnic.

Podpisani upravni in nadzorni odbor je v polni seji sklenil, da v smislu določil členov
10 in 11 bančnih pravil od predvidene osnovne glavnice K 12.000.000—, od katere je
danes popolnoma vplačano

K 4.120.000— zviša na K 7.000.000—

na ta način, da se izda na breme rezervnega fonda, ki je po sklepu IV. izrednega občnega zbora
dne 8. julija t. l. prenešen v fond za zvišanje delničarske glavnice

K 2.060.000— t. j. 10.300 komadov delnic po nom. K 200— (VII. emisije)

in da se obenem izda daljnih

K 820.000— t. j. 4100 komadov delnic po nom. K 200— (VIII. emisije),

pod temi pogoji:

1.) Od predvidenih K 2.060.000— t. j. 10.300 kom. delnic po nom. K 200— se bo del-
ničarju izdala na vsake dve delnici prve do šeste emisije po ena nova proti doplačilu K 20— za
stroške emisije.

Delničarji, ki imajo neparno število delnic, imajo pravico doplačevanja na neparno delnico
v gotovem K 100— v ime glavnice in K 20— v ime stroškov emisije.

2.) Glede predvidenih K 820.000— t. j. 4100 kom. delnic v nom. K 200— pripada pred-
nostna pravica delničarjem prve do sedme emisije, in sicer na vsake tri delnice po ena nova za
ceno K 220— komad.

Delnice, na katere ne bo upotrebljena prednostna pravica, se bodo izdale na javen vpis
za ceno K 260— komad.

Delnice se morajo plačati v treh obrokih, in sicer:

a) za izvršeni vpis delnic po prednostni pravici

takoj pri vpisu K 100—,

do 31. oktobra 1921. . 60—,

31. decembra 1921. . 60—;

b) za izvršeni vpis delnic brez prednostne pravice

takoj pri vpisu K 120—,

do 31. oktobra 1921. . 70—,

31. decembra 1921. . 70—;

c) delničar, ki pri vpisu polaga polno plačilo, dobi na vplačani znesek do 31. decembra
1921. 5% obresti.

Kdor se s plačilom obotavlja in na poziv uprave po čl. 12 bančnih pravil ne ugovarja,
izgubi pravico do dotedanjega vplačila delnic, ki se vnosi v rezervni in pokojninski fond banke
(čl. 12 društ. prav.).

Tečajni (ažijski) dobiček, ki se je dosegel pri izdaji novih delnic, gre v korist rezervnega
fonda, odbivši stroške emisije in pristojbine ter dotacije pokojninskega fonda.

Delnice sedme in osme emisije se deležne dobička banke v poslovnem letu 1922.

Razvrstitev in vpis delnic se vrši od 15. julija t. l. do včetega 15. septembra t. l.

Po preteku tega roka za vpis delnic se vrši razvrstitev delnic in v primeru, da se vpiše
več delnic, nego se jih je na vpis stavilo, izdale se bodo delnice v onem številu, kolikor jih bo
vpisano na dan sklepa.

Na vplačane zneske se bo vsakemu delničarju izdalo začasno potrdilo, ki se mora hraniti
do izdaje delnic.

Delnice se morajo vpisati na blagajni same banke in njenih podružnic v Ligu in Hoku
s predložbo delnic kakor tudi začasnih potrdil šeste emisije na katerih bo označena izvršitev
prednostne pravice.

V Rumi, dne 15. julija 1921.

Upravni odbor

Srbske Sremske banke, d. d.

1184 2-2

Žitni zavod v Ljubljani

družba z o. z.

Krekov trg 10. Telefon šte. 243 interurban.

Prodaja vse vrste žita; moko banatsko in
domačo.

Velika skladišča v Ljubljani in Somboru.

Zahtevajte ponudbe!

Zahtevajte ponudbe!

1442

Ljubljanski veliki sejem

od 3. do 12. septembra 1921

Uvozna in izvozna trgovina

Trgovska važnost Ljubljane

Ze pred stavbo železnice je bila v Ljubljani skoncentrirana vsa prehodna trgovina iz zapada in Italije na Hrvaško, Ogrsko ter dalje na Balkan in na vzhod. Preko Ljubljane je šla vsa predelovna od Jadrana, posebno iz Trsta po tržaški cesti na Koroško in Štajersko ter v centrum države na Dunaj.

Z sgradbo železnice je Ljubljana med nje sovrane avstrijske prometne politike nekoliko izgubila na prometu, ker je šla tendenca Avstrije za tam, da osredotoči vse promet in svo trgovino na Dunaju odnočno v Trstu. Preobrat in osvobodjenje je situacijo popolnoma predrugačilo in Ljubljana je postala trgovsko važno križišče, za katero je po svoji izredno ugodni zemljepisni legi ustvarjena in določena. Bilinja carinska in državna meja napram Italiji in Avstriji sta jo naredili za izhodišče na zapad, v državi za staro kulturo in tehnično močeno razvito industrijo in za najbolj eksponirano središče izvozne in uvozne trgovine naše države.

Dvotirna južna železnica je kljub vsem političnim in gospodarskim težkostim omogočevala živahen promet z Avstrijo in s Italijo. Z notranjostjo države ima Ljubljana dve železniški središči, državno železnico preko lepe Dolenjske in Belokrajine, ki se podaljuje preko Ogulina v zvezo s Dalmatijo in južno železnico ob Savi preko Zagreba v vsa naša izvozna centra agrarnih produktov in živinoreje. Na sever je dobila Ljubljana po turski železnici, ki je bila dograjena pred polstotletjem, direktno in najkrajšo zvezo z Nemčijo, kar bo po sklepu trgovske pogodbe med nami in Nemčijo za naš promet izredno važno. Ze dosedaj je Ljubljana zvezana z vsemi inozemskimi trgovskimi središči s direktnimi brzovlaki in sicer z ekspresnim vlakom s Milanom in Turinom v Italiji, Baslom v Švici in Parizom ter proti vzhodu z Bukarešto, Sofijo in Carigradom. Direktni vlaki večeje Ljubljano s Trstom, Dunajem in Prago ter preko Jesenice s Monakom.

Za svojo bližnjo industrijalizirano okolico vodijo iz Ljubljane v vseh smereh lokalne železnice, ki pospešujejo stike in izmenje blaga, dovoz surovin in izvoz izdelkov.

Važnost Ljubljane kot zapadnega tržišča so spoznali naši trgovski krogi iz Vojvodine, Slavonije, Bosne in Srbije takoj in začeli so takoj po prevratu prav pridno posekati Ljubljano. Ker je bil promet preko Reke blokiran in zvezo preko Dalmacije nezadostne in neugodne, se je vrnil glavni uvoz marnufakture in tekstilij, ki tvorijo nad polovico naše celokupne uvozne trgovine preko ljubljanskih trgov. Vsa izvozna trgovina lea iz Slovenije in ogromen del izvoza živine in deželnih pridelkov se je skoncentriral v Ljubljani.

Manjkalo pa je mesta, kjer bi se našla odjemalca iz oddaljenih krajev kraljevine in pa industrijalec z dežele. Industrija v Sloveniji je enakomerno porazdeljena na deželi in ni koncentrirana v mestih. Ni je skoro železniške postaje, v bližini, katere bi ne bilo industrijskega podjetja. Naši vodilni gospodarski krogi so zato takoj uvideli potrebo, seznaniti našo po vsaj Sloveniji razširjeno industrijo z trgovci iz cele kraljevine in uresničili so to misel z organiziranjem ljubljanskega industrijsko-obrtno-trgovskega sejma. Ni dvoma, da bo ta sejem sloves naše trgovske solidarnosti razširil po celi državi in pospešil stike med našimi industrijalci in obrtniki ter trgovcem vseh pokrajin ujedinjenega kraljestva in s tem nemalo prispejal k konsolidaciji našega gospodarstva in k smotnemu razvoju in organizaciji pridobitnih slojev.

Nemci so jasno uvideli pomen ljubljanskega sejma za svojo trgovino in v berlinski reviji „Ost-Export“ pišejo v uvodnem članku, da je ta razstava vzorček za bodočo naše medsebojne trgovine najvažnejša in ljubljanski sejem med mnogobrojnimi v zadnjem času aranžiranimi sejmi najpomembnejši. Posebno poudarja trgovsko važnost Ljubljane za promet iz Nemčije v našo državo in pozivljajo vse gospodarske kroge, da se te najplodovitejše prireditve udeležijo.

V najbližji bodočnosti se bodo v naši državi odprla nova in druga prometna pota, toda ljubljanski sejem bo tudi pozneje rado vračalo k svojim znanim in prisanim dobaviteljem.

Usnjarska industrija

in nova carina

(iz industrijskih krogov.)

Usnjarska industrija, združena v Zvezi industrijcev na slovenskem ozemlju, reprezentira pretežno večino te industrije v naši državi, v Sloveniji pa sigurno eno najbolj razvitih in modernih delujočih industrij naše pokrajine.

Od veleobratov izdeluje večina najfinije potrebitine za čevljarstvo industrijo, in sicer v tako velikem obsegu, da zamore, kar se pokrajinskih potrebitin v čevljarstvu tiče, popolnoma zadostiti potrebi prebivalstva Slovenije, še več, zmogla je preskrbeti tudi še ostalo prebivalstvo celokupne države skoro popolnoma z vsemi potrebnimi usnjarskimi izdelki. Vsi veleobrati, med temi Karel Pollak v Ljubljani, Franc Woschnagg - sinovi v Šoštanju, Laurich Lovrenc v Konjicah, Viljem Freund v Mariboru, Franc Potočnik v Slovenjgradcu itd., so opremljeni s najmodernejšimi ameriškimi, angleškimi in nemškimi stroji in izdelujejo usnje po najmodernejših sistemih.

Kapaciteta teh veleobratov je približno na teden 6000 govejih kož za poplate in gornje usnje, 10.000 do 15.000 telečjih kož za gornje usnje, kakor za vegetabilno strojeno, Box-calf itd., ter 20.000 do 30.000 komadov kožlečevin in ovčin v svrhu strojenja najfinije usnja kakor ševro itd.

Industrija sama kot taka bi bila zmogla razvijati se v velikem in zdravem tiru, toda žalibog se je ravno s tavnim ukrepom nove uvozne carine s dne 30. junija naši usnjarski industriji zadala huda rana, ker sta se dve najvažnejši točki nasproti prejšnji uvozni tarifi v škodo te industrije znatno izpremenili.

Po točki 76. uvozne carine so bile kože pod št. 1 a) surove in b) suhe, soljene, popolnoma uvozne carine proste, medtem ko znaša sedanja maksimalna carina za točko 1 a) 15 dinarjev, minimalna carina 10 dinarjev, pod točko 1 b) maksimalna carina 30 D in minimalna carina 20 D. Po točki 230 so strojni ekstrakti, kateri so bili doslej popolnoma carine prosti, sedaj obteženi pod maksimalno tarifo s D. 30 — in pod minimalno tarifo s D. 10 —. Obe ti dve postavki tvorita glavna dva predmeta osnovnih tvarin za našo usnjarsko industrijo in dokler se ta dva predmeta ne osvobodita uvozne carine, ne more naša usnjarska industrija misliti na konkurenco z inozemskimi izdelki.

Zato so se vršile v zadnjem času razne ankete, katere naj bi povzročile takojšnjo ukinjenje te uvozne carine, ker le potem bo naši domači usnjarski industriji zopet mogoče podati se v konkurenco z inozemskimi produkti. Kaj nam pomaga kapaciteta naših modernih opremljenih usnjarskih tovarn, če te ne dobijo zadostne množine inozemskih surovin kož, ker nam brez dvoma za specialne namene v naši lastni državi takih primanjkuje.

Posledica te nove uvozne carine na surove kože in na strojila je bila takoj od prvega dne, da so cene našim domačim kožam znatno poskočile, ravnotako pa tudi cene za strojilne ekstrakte, narejene iz hrastovega in kostanjevega lesa, kateri pa so veliko manj vredni nego ekstrakti iz Quercus-brachio-lesa, ki jih moramo importirati, ako hočemo izdelovati tudi kaj finejšega usnja.

Upajmo, da se v čim krajšem času odpravijo neopravičene ovire, ki sedaj faktično ogrožajo usnjarsko industrijo, in da se omogoči zopet uvoz surovin iz inozemstva, brez kojega ne moremo zaposliti naših tvornic niti oskrbeti prebivalstva z zadostno količino dobre robe.

Izvoz vina

Kakor z drugimi kmetijskimi panogami, si skušamo v naši državi tudi z vinom pridobiti tuje odjemalce. Stori se, da se v tem oziru precejšnji koraki, toda do sedaj se o kakem pomembnem vinskem izvozu še ne da govoriti. Temu pa ni kriva mogoče nedelavnost ali nespretnost gotovih krogov, ali neprimerno blago, marveč le cene ter valutne in transportne razmere, ki izvoz vina v večjem obsegu onemogočajo.

V prvi vrsti igra vlogo v tem oziru cena, v drugi pa veliki transportni stroški.

Cene našim jugoslovenskim vinom so začasno v obče mnogo previsoke (povprečno 15—25 K liter na pridelovalnem mestu, finejša in močnejša ce-

le 30—40 K), da bi mogli vsotvariti v tujni resno konkurenco. Če vpoštevamo poleg tega še kolosalne železniške transportne stroške, stanejo naša jugoslovenska vina v krajih, kamor naš izvoz najbolj gravitira, t. j. na Dunaju, 30—40 nemških kron za liter več kakor konkurenčno vino iz Italije, Ogrske ali celo iz najoddaljenejših Grčije. Nekako enake valutne razmere vladajo pri izvozu v naš drug glavni odjemalni trg, na Češko.

Italija in Ogrska sta si v Avstriji in Češki že osvojili svoj vinski trg, včasem nam bo ta dva liferanta, čim bolj se bodo tam vpenjala, tem težje s našimi vini izpodrinili.

Optimistično in idealno mnenje nekaterih rodoljubov, da bi n. pr. češki ali poljski odjemalci že iz narodnega principa rajši posegli po jugoslovenskih kot po tujerodnih vinih, je žalibog neosmiselnost, kajti pri vsaki večji trgovini pride v poštev najprej »Geschäft« in potem šele narodnost.

Ce odkrito govorimo, mora tudi tako biti, ker z enostranskimi idealnimi kupčijami ni prave konkurence. Velika trgovina pa mora konkurenco vsotvarjati.

Jugoslavija prideluje sedaj letno okroglo pet milijonov hl vina, od katerega bi se lahko izvozilo v normalnih konzumnih razmerah letno pol do enega milijona hektolitrov v vrednosti ¼—1½ milijarde K. Začasno se pa kakor vse v lastni državi konzumira, ravno valed otežkočanih gori navedenih izvoznih okoliščin. Ko se naše jugoslovensko vinogradištvo še bolj razširi in letni pridelok še zviša in ko se poleg tega še pivovarne po raznih krajih Jugoslavije razširijo ali na no-

vo ustanovijo, naravane v naši vinski trgovini gotovo nevarna stagnacija, ker zna priti do neljubega položaja, da ne bomo imeli nikakega izhoda v inozemstvo.

Večina jugoslovenskega vina, iz Slovenije, ki je glede svoje kakovosti, slasti za izvoz prav godna in ni dvoma, da bi si ta vina ne priborila svetovnega trga, kakor hitro se oblaščijo gori navedene hibe. Toda kljub sedanjim težkostim ne smemo mirovati, marveč moramo neprenehoma iskati prave stike s tujimi večjimi odjemalci, slasti v Avstriji, Češki in Poljski, ter si tako polagoma pripravljati odjemalski teren za bodočnost.

V sedanjih razmerah bi bilo možno doseči vsaj delni uspeh le z nuditvijo najboljših buketnih in najmočnejših vin, sposobnih za steklenice. Le na ta način utegne priti tuji odjemalec naših vin na svoj račun, ker taka vina mora dotičnik vporabiti tudi za zboljšanje slabših vin.

Dobar izvoz bi se dosegel lahko v južnejših krajih, kjer se pridelujejo kljub prav visoki sladkosti grozdja odnočno mošta, neharmonična (plehka, mehka) vina, z vkuhavanjem, t. j. s koncentracijo mošta. Tak koncentriran mošt prenese izborno vsak transport ob vsakem času ter je najboljši in razmeroma najcenejši pripomoček za zboljšanje šibkejših vin.

Zeleti bi bilo, da bi sedanji ljubljanski veleosejem, na katerem se nudi obiskovalcem v posebnih vinskih paviljonih vsakovrstna vina iz cele Slovenije, odprl pot realni vsestranski vinski trgovini.

Fr. Gombač — Ljubljana.

Domače tvrdke na sejmu

L. Bonač

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija.

Leta 1888. je odprl Ivan Bonač (umrl 4. julija 1920.) v Ljubljani malo knjigovarnico, katero je s svojo podvzetnostjo, marljivostjo in vztrajnostjo bolj in bolj razvijal, razširjeval in izpopolnjeval, tako da si je s svojimi izdelki pridobil največji ugled in priznanje ne samo v notranjosti naše domovine, ampak tudi izven nje.

Leta 1898. je spoznal potrebo papirnatih izdelkov in je s svojim sinom, sedanjim lastnikom Fran Bonačem zasnoval in ustanovil s skromnim začetkom tovarno za kartonažo in papirno industrijo. To tovarniško podjetje si je hitro pridobilo dober glas zaradi svoje resnosti, solidnosti in lepote svojih izdelkov in je naglo rastle in se razširjevalo, zahtevajoč vse večje prostore. Tako sta se Ivan Bonač in sin odločila, da sezidata popolnoma novo in povsem moderno opremljeno tovarniško poslopje, tako da so se v začetku leta 1907. v njej vrteli že prvi stroji in so se gibale marljive roke delavcev.

Tovarna je zgrajena na 5300 m² širokem prostoru in je popolnoma moderno sezidana in izvedena. Ima lepe prostore in svetle dvorane, garderobne oddelke, skladišča, lastno električno centralo in še 70 najrazličnejših strojev za izdelovanje in oblikovanje papirja in kartona. Razen tega omogočata lastna tiskarna in litografija popolno izdelovanje raznovrstnih del in naročil. V tovarni se izdeluje vsakovrstna kartonaža za industrijo in najrazličnejše potrebitine za lekarno, eksport papirnatih vreč, kakor tudi dela, ki spadajo v knjigovarni stroko in je zaposleno 140 delavcev.

Ker je to tovarniško podjetje v najoči zvezi z dvema velikima tovarnoma za lepenco, je njega nadaljni razvoj zagotovljen.

Kranjska industrijska družba

Jesenice, Gorenjsko.

Znatne železne in manganske rudne žile v gorovju, katero sečeta Sava in Radovna pri Jesenicah, ter močne vodne sile teh rek so bile povod, da se je udomačila že v starih časih v njih glavnih in stranskih dolinah znatna železarska industrija.

Ze v drugi polovici 14. stoletja je obstojala na Savi pri Jesenicah železarna po starih listinah je dokazano, da je obratovala že l. 1539. na Javorniku znatna topilnica železa. Ti obrati in njihove podružnice so večkrat menjale lastnika.

Sele leta 1869. je kupila tedaj v Ljubljani ustanovljena Kranjska industrijska družba večino tedanjih gorenjskih fužin od raznih posestnikov ter je obrate enotno organizirala in izpolnila. Leta 1870. je kupila družba od barona Zoisla fužino na Javorniku, v Radovni in v Bohinjski Bistrici. Leta 1871. pa je pridobila od Viktorja Ruvarda obrate na Savi z vsemi pripadajočimi rudokopi in gozdovi. Temelj vse industrije družbe na Gorenjskem sta tvorili dve visoki peči na Savi

in ena na Javorniku, ki so se kurile z lesnim ogljem iz lastnih gozdov.

Da bi proizvajalne stroške znižala in čelila naraščajoči konkurenci, je postavila družba v Škedenju pri Trstu moderen fužinarski obrat s plavži. Obrat je začel z delom leta 1897. Istega leta je ugasnila ognjena plavža na Savi in v Javorniku. Družba je neprestano izpopolnjevala svoje tovarniške obrate in so bile vse železarne ob začetku svetovne vojne s škedenjskimi vred v polnem obratu. V Škedenju pridobilo je za vodstvo prvotnega nje so gorili 3 plavži in je obratovala velika jeklarina in valjalnica železa, na Savi so gorile martinške peči in bile v polnem pogonu valjalnice za žico, za mazo železo, livarne železa in jekla, velika žebeljarna in žičarna, na Javorniku velika valjalna za železne klade, valjalna za manjše dimenzije, valjalna za pločevino.

Leta 1906. je pridobila družba tudi v Bistrici v Rožu na Koroškem tovarno za tenke žice, žilne vrvi in čevljarke žebelje.

Tik pred svetovno vojno so bili družbini obrati na svojem višku.

Ob izbruhu svetovne vojne je morala družba ustaviti železarne pri Trstu in so ostale v obratu samo fužine na Savi in v Javorniku, katerim se je pridružila leta 1916/17. novo ustanovljena elektrodrna tovarna na Dobravi. Po končani vojni je bilo obratovanje vedno težje, ker je izgubila družba s škedenjskimi železarnami svoje lastno preskrbovališče s surovim železom, ki ga mora odsej z drugimi neobhodno potrebnimi surovinami dobavljati iz inozemstva, dokler nam primanjkuje v deželi najvažnejših temeljnih polusurovin za železarsko obratovanje. Preskrbovanje je bilo vedno težje in tudi valed prvotnih prometnih težkoč jako ovirano.

Vsled vseh teh težkoč ni moglo podjetje nikdar v polnem obsegu izkoristiti svoje delazmožnosti in je vzdrževalo le s težavo delo v skrajnih obratih.

Ko so se pozneje prometne razmere zboljšale in so bile tudi dobave surovin iz inozemstva ugodnejše, se je polajvala nova težava. V drugi polovici leta 1920. je začela inozemska konkurenca izpodkopavati tla domači industriji, ker so bile Češko-slovaška, Avstrija in Nemčija v stanju ceneje producirati in so s konkurenčnimi cenami tlačile domače železarne. Družba je sledila tej konkurenci do skrajne meje, je pa sedaj prišla že preko meje, ker prodaja svoje izdelke pod lastno ceno.

Podjetje mora dobavljati iz inozemstva za vsako ceno surovo železo, ogromne množine starega železa, žgani magnetit in razne druge potrebitine in mora pri tem obratovati z domačim rjavim premogom, ki preseza vse običajne cene v inozemstvu. Te okoliščine so privedle podjetje in merodajne činitele do prebitanja, da je potrebna najti novih poti, ako se hoče preprečiti polom železarske industrije sploh in jesenjskega podjetja posebej.

Da bi podjetje dokazalo svojo produktivno zmoglost, je razstavilo na ljubljanskem veleosemju veliko zbirko svojih izdelkov.

Važnost podjetja se dokumentira v njegovi produktivni kapaciteti. Brez škedenja

skupno s Bistrico v Rožu lahko izdelala leto 2000 vagonov paličastega in obročnega železa, 750 vagonov pločevine, 1100 vagonov žilnih žebeljev, 1200 vagonov vlečne žice, 720 vagonov mrazlo valjanega železa v trakovi, 180 vagonov žilnih vrvi, 80 vagonov čevljarških žebeljev, 360 vagonov strojne železne litine, 100 vagonov jeklene litine (med drugimi jeklenih zvonov), 700 vagonov elektrod.

Zeleti bi, da si obiskovalci vzorčnega semnja v Ljubljani natanko ogledajo razstavljene vzorce in se prepričajo, da bi bila velika škoda ne le za Slovenijo, ampak za celo državo, ako bi tako staro, veliko in vsestransko podjetje propadlo.

A. Kunc

Oblačinska industrija, Ljubljana.

Leta 1879. ustanovljena mala obrt očeta sedanjega lastnika, katere si je pridobila s časom vseobči ugled, je prošla leta 1902. v roke sedanjega lastnika in se razširila tudi v konfekcijsko trgovino. Velik del konfekcijskega blaga je tvrdka že takrat proizvajala sama.

Med vojno je dve leti prekinila obrat valed nezdruživih vojni razmer. V novi državi pa je kot prva preosnovala obrat v industrijo za proizvajanje finih konfekcijskih oblačil za moške, ker te stroke v naši državi do tadas še sploh ni bilo zastopane.

Vkljub dejstvu, da zamore v vsakem oziru, bodisi v izvršitvi, bodisi v ceni, tekmovali z inozemskimi tvrdkami, ovira pravi razmah podjetja v prvi vrsti konzervativnost detajlistov, ki dajejo še vedno, četudi neopravičeno, prednost tujemu blagu. Ta okoliščina je dala tvrdki povod, da je otvorila sama tudi detajlno trgovino svojih izdelkov. Poleg neugodnih prometnih razmer pa je otežkočena tekma z inozemstvom posebno tudi zato, ker nimamo v državi tvornice surovin.

Na ljubljanskem velikem semnju ima tvrdka v paviljonu E odd. 54 razstavljene svoje proizvode moških in deških oblačil, ki očito pričajo o vsestranski zmoglosti. Razvidno je jasno, da izdelki ne zaostajajo ne glede okusa, ne glede kroja za inozemskimi proizvodi, poleg tega pa je delo solidnejše in trpežnejše.

Odjemalci v naši državi imajo še to ugodnost, da morejo vsak čas dobiti poljubno blago in se izogneto tako nesigurnosti sedanjih prometnih razmer. Tvrdka ima vedno veliko zalogo že izgotovljenega blaga, naročila pa izvršuje v najkrajšem času.

Učiteljska tiskarna

Iz ene najstarejših tiskaren, iz bivše tiskarne »Klein & komp.«, se je osnovala leta 1906. »Učiteljska tiskarna« ter začela poslovati 1. julija istega leta. Kmalu se je tiskarna preselila iz prvotnih prostorov v Stritarjevi ulici v večje prostore v Gradišče št. 4. Tudi ti novi prostori so postali kmalu preteeni. Zavod je začel proučevati vprašanje o gradnji svojega lastnega doma. In res, že leta 1910 se je tiskarna preselila v nove lastne moderne tiskarske prostore v Franciškanski ulici št. 6.

Zaradi vedno novih investicij se je »Učiteljska tiskarna« tako opremila, da je danes med prvimi grafičnimi zavodi v Sloveniji ter more izvršiti tudi največja naročila in zadostiti najkrajnjim zahtevam.

Za tiskanje not imata tiskarna dobro ohranjen notni material na razpolago.

Ročni stavek izpopolnjujejo trije stalni stroji, ki so v obratu noč in dan, da se se postavijo časopisi in knjige v najkrajšem času.

Za tiskanje izgotovljenega stavka so na razpolago 4 brzotiskalni stroji in 3 mali stroji (Tigeli), za časopise pa rotacijski stroji. Da se pospeši tisk knjig, si je tiskarna nabavila tudi dvoobratni brzotiskalni stroj znamko »Windbrandt« v formatu 96 x 130 cm z avtomatičnim vlagalnim aparatom »Universal«.

Pločnata stereotipija za knjigotisk in okrogla stereotipija za rotacijski tisk z vsemi pomožnimi stroji in aparati izpopolnjuje moderno uredbo tiskarne.

Za vezavo v tiskarni tiskanih knjig ima tiskarna svojo lastno knjigovoznico, kjer se izgotavljajo tudi druga v to stroko spadajoča dela.

Po preobratu leta 1919 je tiskarna zaradi pomanjkanja šolskih zvezkov uvidela potrebo ustanovitve izdelovalnice šolskih zvezkov ter si nabavila vse potrebne stroje za to panogo. Rastrilni stroj za črtanje, šivalni in rezalni stroji omogočajo, da se izdelava v lastnem zavodu preko 20.000 zvezkov na dan. Zaradi novih nabav strojev pa bo mogla izdelovalnica šolskih zvezkov izgotoviti dnevno 50 do 60 tisoč vsakovrstnih zvezkov.

To so glavni obrisi delazmožnosti »Učiteljske tiskarne«, ki bo tudi v naprej posvečala svojo največjo pozornost izgraditvi in izpopolnitvi grafične stroke v Sloveniji in Jugoslaviji sploh.

Blagajna velikega vojvode

Roman.

«Da, še nekaj je govoril in zdelo se mi je, da se je hotel precej nelaskavo izraziti o vaši osebi, pa si je to premislil. Gotovo je imel preveč respekt do mojih kanonov.»

«Jako verjetno!» je odgovoril Filip. «ako se ne motim, jih dobro pozna, ker so njegovo delo!»

«Njegovo delo? Moji kanoni!»

«Da, ker on ima večino akcij družbe Vickers in Maxim.»

Veliki knez je presenečeno zazvižgal.

«Torej možakar je na ta način še dosti bogat!»

«Da, tako približno!» je odgovoril Filip suho... «Pred tednom dni je pokupil na moj predlog vse državne dolgovne gospoda dona Ramona. Kakor veste, je takoj nato izbruhnila revolucija, revolucionarji so preklicali vse državne dolgovne in gospod Isaacs je izgubil svojih takole en milijon in en četrt funtov! Mislim, da ga to preveč ne boli, seveda bo po svojem starem načelu trdil ravno nasprotno! Ako vaše visočanstvo dovoli, jaz bi ga rad obiskal, da se pogovorim z njim o tej zadevi!»

Veliki knez ga je začudeno poslušal:

«Vi hočete k njemu? — Povabimo raje gospoda na čašo piva, tu se potem lahko domenita vse! Cez eno uro je jutrek. Vse državne dolgovne je nakupil na vaš predlog! Vi ste vražji človek!»

Filip se je smeje naklonil.

«Vi ste skrajno liberalni, visočanstvo! Izvolite samo ukazovati!»

Veliki knez je rekel par ruskih besed svojemu adjutantu, ki je slonel ves čas molče v kotu na poveljniškem mostu. Čez par trenutkov so zaplesale po jarkih Carja Aleksandra signalne zastavice. Skoro je odplul od bele angleške jachte čoln. Ko se je ustavil pred ruskim velikanom je izstopil iz njega eleganten gospod s črno mefistovsko brado, toda skrajno resen. Skoro stekel je po stopnicah navzgor.

Filip je slišal, kako je Isaacs vprašal:

«Signalizirali so mi, da naj pridem sem. Kje je gospod profesor? Ali je tukaj zaprt?»

«Zaprto?» se je zasmejal oficir, ki ga je vodil. «Poglejte tam gori na poveljniškem mostu je! Po teh stopnicah, sir!»

Filip je slišal hitre korake po stopnicah in kmalu nato je stal gospod Isaacs na poveljniškem mostu.

Filip mu je šel smejati naproti.

«Dobro jutro, gospod Isaacs, kako se vam godi? Kaj vraga se je vendar dogodilo, da vas je zaneslo semkaj!»

Mr. Isaacs je opazoval s pogledom, ki je bil vse popreje nego prijazen.

«Prišel sem semkaj, da poskusim rešiti 1 1/4 milijona funtov!» je odgovoril hladno. «Ali se mar čudite? Ako bi radi parlamenta mogel prej odpotovati, bi bil že zdavnaj tu. Par sleparjev je tu enostavno preklicalo en milijon tristo tisoč funtov! Krasna stvar, res, imenitna stvar! In vi pijete tu svoje pivo?»

«Ali, dragi gospod Isaacs, ko bi vedeli, kako neznansko vroče podnebje je tukaj! Toda prosim, da vas predstavim njegovemu carskemu visočanstvu!»

Mr. Isaacs je odskočil dva koraka in gledal Filipa, mislil je, da je zno-rel!

«Da, njegovemu carskemu visočanstvu velikemu knezu Mihajlu Nikolajeviču, ki je bil tako prijazen, da je povabil na pivo mene in sedaj tudi vas!»

Mr. Isaacs je hitro snel klobuk in se globoko priklonil, veliki knez je pa zadovoljno namignil.

«Vi delate naše kanone? Izvolite, poslužite se samo! Kaviar, pivo, vodka, samo izvolite!»

Mr. Isaacs, ki je v tem trenutku pozabil na akcije Vickers & Maxim, ravno tako kot je pozabil na ves svet razun otoka Minorke, je opazoval nekaj časa velikega kneza, nekaj časa pa Filipa... bil je pa skoro prepričan, da so ga zvabili na krov plavajoče blaznice. Naenkrat se je pa spomnil na ono, kar je nekaj bral o Rusiji, o knuti, o življenju v Rusiji, in sklenil je poslušati vsako voljo velikega kneza: vzel je hitro kaviarja, nallil si čašico žganja, skrivaj pa je vedno gledal proti svoji beli janti.

Mislil si je:

«Sedaj vidim, sedaj mi je jasno, da sem med samimi norci! Vsi so prisojeni! Gledati moram samo, da se poberem od tu!»

Veliki knez ga je resno opazoval in rekel:

«Bodite tako dobri, dragi gospod Isaacs, pozajutkujte z nami na krovu! Do zajutruka vaju pustim sama, da uredita svoje stvari. V eni uri je jutrek. Brez ugovora — prosim!»

Nagrbnčil je svoje košate obrvi... mr. Isaacs je še enkrat poželjivo pogledal svojo janto, potem se pa z globokim poklonom začel zahvaljevati za vabilo.

Komaj se je odstranil veliki knez, tedaj je po vzroju vse, kar je kril v svoji duši.

«Čujte dragi profesor, povejte mi, kaj za vraga vse to pomeni? Kaj vendarle mislite? Zvabili ste me v kupčijo, v katero sem vložil 1 in 1/4 milijona funtov, drugi dan izbruhne revolucija, in mi brzojavite, da potujete na Minorke, da vidite, ako je vse izgubljeno, ko pa pridem semkaj, vas najdem na krovu ladje pijančevati z nekim... hitro je prenehal... človekom, ki trditve za njega, da je ruski veliki knez. Kaj je hotel reči s tem, da delam njegove kanone?»

«Vicker & Maxim!» je rekel Filip. «Saj imate skoro vse akcije v svojih rokah! Jaz sem mu to povedal.»

Mr. Isaacs je molčal nekaj sekund, to ga je malo umirilo... toda potem je zopet jezno nadaljeval:

«Toda vraga, povejte mi vendar, zakaj ste pobegnili iz svoje jachte... ubogi kapitan je napol znorel v skrbah za vas, vi pa tu lepo pijete pivo! Zakaj niste nagovorili velikega kneza, da bombardira otok in prisili upornike, da nam plačajo dolg? Da ste saj to dosegli! Toda ne, vi se brigate za zajutrek!»

Sedaj se Filip ni mogel več premagovati, v neskončno jezo gospoda Isaacs se je začel glasno smejeti! Rekel je:

«Ne morem pomagati, toda ako bi bili, dragi gospod Isaacs na mojem mestu, tudi vi bi tukaj pili pivo. Najprej vam moram pojasniti, da je veliki knez moj star prijatelj!»

«Vaš star prijatelj? Naj me vzame vrag, ali sta oba prismojena?»

«Da, moj star prijatelj», je ponovil Filip. «Spoznala sva se v neki pivnici v Hamburgu! Torej kako bi se mogel braniti, da ne popijem na krovu njegove ladje par čašic. Drugič — Filip je zanašal napravil kratko pavzo, da bi lahko opazoval Isaacs — drugič sem pa moral proslavljati vesel dogodek današnje noči!»

«Vesel dogodek današnje noči? Da ste ušli iz jachte... in pustili kapita-

na, da vas je sedem ur iskal po Mahonu!»

«To ne toliko!» je rekel Filip. «Glavna stvar je to, da sva namreč jaz in veliki vojvoda točno v petih urah končala revolucijo.»

«Veliki vojvoda... vi... Končali?»

Dalje Isaacs ni mogel več govoriti. «Da, da, ravno tako je! Dalje je naredil veliki vojvoda jako dobro parti-jo z nekaj milijoni rubljev; on je moj najboljši prijatelj, ki mi dolguje veliko hvaležnost... namreč poročil se je z mojo ženo!»

To je bilo pa tudi gospodu Isaacs preveč. Pozabil je svoj strah pred velikim knezom, pozabil svojo milijonsko izgubo... pričakoval je samo, da zdaj in zdaj Filip pobesni in ga napade... izmikal se je proti stopnicam, ki so vodile na krov.

†

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani naznanja tužno vest, da je umrl dolgoleten, zvesti in deloljubni uradnik, gospod

Josip Hauptman

pisarniški ravnatelj

v nedeljo, dne 4. septembra 1921 ob 1/12, uri dopoldne.

Pogreb se vrši v torek, dne 6. septembra 1921 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Cankarjevo nabrežje št. 7 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1921.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Ministrstvo financ kralj. Srbov, Hrvatov in Slovencev.

7% državno investicijsko posojilo l. 1921. v iznosu Din. 500,000.000.

Poziv na vpis.

Minister financ kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na temelju Uredbe z dne 27./VI. 1921 Dšt. 7941 vzakonjene s členom 130 Ustava pozivlje na vpis

7% državnega investicijskega posojila v nominalnem znesku Din. 500,000.000.

To posojilo je investicijsko ter se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobra kakor: popravilo, izvršitev in razširjenje železniškega prometa, stavbo novih in dovršenje započelih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je D. 500,000.000 izdan al pari v kosih po Din. 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po 100 števil, obresti so 7% na leto ter se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih in to 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnicah in za to pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakršnega koli davka, kolka in takse.

Prvi kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera znižati. V slučaju, da se posojilo po preteku 10 let konvertira, mora se imeteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija počenja 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih dolgov z žrebanjem ali odkupom po določenem amortizacijskem načrtu, ki je na obveznici natisnjen. Posojilo je zavarovano s hipoteko, a potrebna vsota za anuitet (obresti in amortizacijo) stavila se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotičnega investicijskega objekta.

Kuponi zastarajo 5 let potem, ko so zapadli, a izžrebane obveznice 30 let po žrebanju.

Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, uživajo pupilarno varnost, morejo se polagati kakor kavcije, upotrebljevati za fonde, ustanove, depozite pri vseh javnih blagajnah in privatnih podvzetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah po zakonskih propisih.

Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblastnih, okrožnih, sreskih in občinskih) kakor tudi vseh taks in pristojb v kraljevini.

Vpis se bo vršil od 1. do 30. septembra 1921.

pri vseh denarnih zavodih Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod zgoraj navedenimi pogoji (za vsakih 100 Din. obveznice Din. 100 v gotovini). Za kontrolo porabe tega posojila se bo izvolil posebni parlamentarni odbor.

Ko bo celo posojilo porabljeno, podal bo minister financ Narodni skupščini kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev poročilo o skupni porabi istega.

Beograd, meseca julija 1921.

Minister financ:
Dr. Kosta Kumanudi s. r.

Velika zaloga: dvočokolna, otroški in rasti stroji, pnevmatika in vsakovrstni deli. **F. BATJEL**, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejme se v polno popravilo, za emaliranje z ognjem in poniklanje: dvočokolna, otroški vozički, šivalni in rasti stroji in deli. **Mehanična delavnica**, Karlovska cesta 4.

"TRIBUNA"
tovarna dvočokol in otroških vozičkov
Ljubljana, 1360 2
Karlovska cesta 4, Zvonarska ul. 1.

Voč fabrikant dvočokol, šivalnih strojev in otroških vozičkov v dobrem stanju se ceno prodaja.
Ljubljana, Karlovska cesta 4, 1370 1

Sanska koza
mlekarnica, 1 1/2 leta stara in letošnja mladica ste na prodaj skupno ali posebej. Cena po dogovoru. **R. Brovet**, Trebnje. 1401 5-2

V dobro službo se vzame poštena, pridna in pripravna

služkinja.
Vprašati je pri upravitelju "Jutra", Ljubljana, Sodna ulica 6.

Ponudite
vse neoporne zlate predmete: verižice, prstane, obeske, zapeljivost, uhane itd., kateri predmeti vam leže doma in jih 1170 ne nosite 20-15

tyrdki F. CUDEN
trgovina ur, zlatnine in srebrnine, Ljubljana, Prešernova ul. 1.

Rus,
akademsko izobražen, starejši, želi pouka v slovenščini. Za protiplačilo hoče učiti dotičnika ročnice ali male plače. Ponudbo na upravn. "Jutra" pod znakom "Grad 22". 1423 2-2

lv. Jax in sin
Dunajska c. 15., Ljubljana.

Šivalni stroji
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linzu. Ustanovljena leta 1867. Vsejanje potuje brezplačno.
Pisalni stroji
"Adler".

Geniki zastoj in franko.
Kolesa iz prvih tovarn:
Dürkopp, Styria, Waffelrad.
132 Začasno znižane cene. 12-12

"Diamant"
Pozor peki! "Diamant"-tovarnice Hanser & Sobotka Beč-Stalau se dobiva zopet v predvojni kakovosti pri glavnem zastopniku za Jugoslavijo **Edvardu Dužanec** v Zagrebu. — Skladnice **Strossmayerova** ulica 10.

Kdor hoče kaj prodati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.
— inseriraj v "Jutra"

Tovarna
Georg Kovačič
čevljev
Tržiču,
Slovenija.
Zaloga, pisarna in prodaja na debelo in drobno v Ljubljani v lastni hiši, na Bregu 20.

Izdeluje vsakovrstne
čevlje

za gospode, dame, deklice, dečke in otroke iz boks-, ševro-, lak-usnja in drugega materiala.

Najboljša kvaliteta! — Najmodernejša oblika!
Konkurenčne cene! 1408 8-3

Sprejmejo se: 1432 3-2
1 strugar za medenino

(Messingdrucker), samostojen vesten delavec z zanesljivo večletno prakso in **5 dobro kvalificiranih ključavničarjev** za orodje, posebno za stanice in matice (Stanzern u. Schnitte). Plačilni pogoji po dogovoru. Kranjske tovarne železne, ključavničarske in kovinske robe "Titan" d. d.

Pravkar je izšel ponatis znamenitega "Jutrovega" romana, ki je vzbujal splošno pozornost:
Frank Heller, Prigode gospoda Collina.
Cena 15 K, po pošti 2 K več.
Naroča se pri upravitelju "Jutra", Ljubljana, Sodna ulica 6.

Ljubljanski veliki semenj, paviljon E, odd. št. 35.
Keramična industrija
inž. Pavlin in drug
Petrovč pri Celju, Slovenija
1332 priporoča svoje bogato zalogo blaga 4-3
iz kamenine in majolike, raznih namiznih in umivalnih servizov, vaz, žardinjer, stenskih krožnikov, namiznih nastavkov, krožnikov raznih vrst, vrčev, skled i. t. d.

Domači učitelj 1438 2-1

za dijaka VI. razreda realne gimnazije se išče za poučevanje vseh predmetov (razen verouka). Bivanje v Dornavi pri Ptuj, nekaj zimskih mesecev, eventualno na Dunaju. Plača 1000 K mesečno in popolna oskrba v hiši. Prošnje z izpričevali in curriculum vitae v slovenskem ali hrvaškem jeziku na naslov **Gvidon pl. Pongratz**, grajščak, Dornava pri Ptuj.

Obleke
moške, fantovske in deške, mikado, raglano, površulke, kožuhe, jahalno hlače. Specialitete v otroških oblekah (kostumih) in drago konfekcijo od najpreprostejšega do najfinjšega kroja v najboljši izdelavi ter

razno sukno, hlačevino in podloge
nabavite najceneje
edino le pri **konfekcijski industriji**

Udeleženo Telefon št. 513 **FRANDE** 1394 10-1
Ljubljanskega vzorčnega velesejma **Fran Derenda**
Paviljon E, oddelek št. 52. Ljubljana, Emonska cesta 2.

Anončni zavod
Drago Beseljak in drug
Sodna ulica št. 5.

Čokolada, ORION'ni surogat
719 ampak 1401
zajamčeno pristni izdelek kot v predvojni dobi.
Dobi se povsod.

INDUS D. D.
720 prej **CARL POLLAK** 1398 4-3
tovarna usnja in usnjatih izdelkov.
Kranj Ljubljana Vrhnika
Centralna usarna: Ljubljana, Sv. Petra cesta 68. — Telefon št. 528.

I. Industrija usnja.
A. Vegetabilno (čreslostrojeno usnje): 1. kravine rujave, črne in chagrin ter za mehove in strehe; 2. kipsi; 3. teletino; 4. ovčino in kozino; a) mazane, rujave in črne, b) barvane za mobilije, tapetiranje in konfekcijo; 5. Vachettes: a) za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne, b) za izdelavo nogometnih žog, c) za izdelavo razne usnjate konfekcije; 6. svinjine (specialiteta): a) za fino jahalno opremo, barvane ali naravne, b) za kovčke, c) za mobilije in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefelles in knjigoveštvo); 7. podplati: a) trovloženi hrastostrojni podplati, b) Vache; 8. Crouponi: a) za izdelavo transmisijjskih jermenov, b) hrastostrojni.
B. Chrom usnje: 1. Box-calf črno in barvano; 2. Chevreaux; 3. Chevrete; 4. Chrom usnje za izdelavo nogometnih žog; 5. Chrom usnje za izdelavo jermenov.
C. Galun usnje za izdelovanje vezilnih in šivalnih jermenčkov.
C. Lak usnje: 1. box-calf; 2. Chevreaux.

II. Industrija usnjatih izdelkov.
A. Čevlarski izdelki: 1. čevlji za strapac; 2. čevlji za rudnike; 3. čevlji za sport in nogomet; 4. čevlji po vojaškem vzorcu; 5. sandale.
B. Konfekcija transmisijjskih gonilnih jermenov: 1. specialni stroj; 2. hrastov stroj; 3. chromostroj; 4. jermenci za šivanje in vezanje transmisijjskih jermenov.
C. Konfekcija za dokolenice (gamaše), nogometne žoge, torbice, portefelles itd. iz vegetabilnega chrom in lak usnja, nahrbtniki, sportni pasovi itd., tržne torbice

Ant. Krisper, Ljubljana, Mestni trg št. 26
Proizvaja in razpošilja na debelo: razne vrste čevljev za otroke, dekleta, mladeniče, ženske, moške, preproste in fine kakovosti; za delavce so posebno močno izdelani.
Solne po ceni brez konkurence.
Oddelek za galanterijsko robo na debelo: pletene čipke, sukno, vezivo, razne čevlarske potrebščine, obodno pripravo, šolske potrebščine, krtače itd. itd.
Izvoz zobotrebocev.
Slojica št. 233

Lastni razstavní paviljon na ljubljanskem velikem sejmu 3. do 12. sept. 1921.
Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode, delniška družba v Ljubljani.
Telefon št. 1-67 (Ljubljana)
t. č. centrala: Papirnica v Vevčah. Pošta: D. M. v Polju pri Ljubljani. Postaja južne železnice: Zalog.
Papirnice v Vevčah, papirnica, tvornica celuloze in lesovine v Goričanah in tvornica lesovine v Medvodah.
Mesečno proizvajanje 100 wagonov raznih vrst papirja:
Papir iz tkanine, brezlesni pismeni, pisarniški, tiskovni in konceptni papir. Strojepisni, bankpost-, karton- in risalni papir. Brezlesni dokumentni koncept-meliran, nebeljeni konceptni papir; srednječni pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brzojavni svitki in papir za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni kuler in papir za lepake v vseh barvah. Rotacijski tiskovni papir. Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir. 1335 4-3

Največja zaloga
klavirjev in pianin
v Ljubljani 1438 8-2
tvrdka Jerica Hubad, roj. Dolenc
Ljubljana, Mišerjeva ulica št. 5
se priporoča za nakup najboljših instrumentov
izvršnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

Charles Princ

Manufaktura. 1847 8-3
Zaloga: Turjaški trg št. 1.
Telefon št. 572.

Tvrdba zastopana v paviljonu H št. 267
na Ljubljanskem veleselju.

Ivan Zakotnik

Telefon št. 379. mestni tesarski mojster Telefon št. 379.
Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače,
šole, vile, tovarne, cerkve in svinjarije; stropi, razna tla, stopnice, lede-
nice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga. 1880 10-4 Tovarna furnirja.

ŠOLSKI ZVEZKI

za ljudske in srednje šole,
na razpolago v vsaki množini.

Priznано najboljši lastni izdelki
iz belega, finega papirja in močnih ovitkov.

Učiteljska tiskarna, Ljubljana

Franciščanska ulica 6. 1879 10-5

Najnižje cene! Zahtevajte cenik! Točna postrežba!
Ljubljanski veliki semenj, paviljon E št. 4.

MENJALNICA

SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE

v Ljubljani, nasproti glavnega kolodvora.

Kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših
dnevni cenah. — Ima poseben borzni oddelok. — Pre-
Telefon št. 3. vzema vse bančne posle. Telefon št. 3.
1419 7-4

Sodarska zadruga v Železnikih

R. Z. Z. O. Z.

postaja: Skofja Loka

Slovenija

Gradnje se različna posuda iz mekana drva kao burad za kupus, repu, voće, med i
ribe, dalje burad za mas, boje, cement i. t. d.

Narudbe se izvršuju za kojegod množinu tačno i prema pogodnim dnevnim cijenama.

Za cijenjene narudbe se preporuča potpisana

1425 8-2 **Sodarska zadruga v Železnikih.**

Mehanična vrvarna, terilnica, predilnica

Anton Sinkovec, Kranj-Grosuplje

Centrala: Grosuplje. Telefon: Grosuplje 1.

razstavlja svoje izdelke na Ljubljanskem velikem
seminju paviljon E št. 39, katerega obisk vlijudno
priporočamo. 1420 10-3

Pozor! Trgovci s klobuki in modistinje. Pozor!

Ne pozabite si ogledati razstavnega prostora, paviljon E št. 41

Franjo Cerar, tovarna slamnikov in klobukov

1422 Domžale (Stob) pri Ljubljani. 10-3

Tovarna je 7 minut oddaljena od postaje Domžale.

Anončni zavod
Drago Beseljak in drug
Bočna ulica št. 5.

Cigaretni

pisemski in stekleni (glas)papir,
stročnice, stročje sesalke, šim-
nate in usnjate vezalke, glav-
nike, čistilo (krema) lišilo, mast
za usnje, pralno in toaletno milo,
šne sveče ter razno galanterijo
nudi po najnižjih cenah veletrgovina
Osvald Dobele,
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Krtače

za obleke in tkanje, ribarice
braz in s korenino, sobne, ma-
salka, konjske, omela, motvov
(špaga), ševjarsko prejo priporoča
725 veletrgovina 1890 8-4
Osvald Dobele,
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Nogavice

ženske in moške, kvatkanc, su-
kanec, „Modere“ itd.
je dobiti najceneje v veletrgovini
Osvald Dobele, Ljubljana, Stari trg 9.

Ivan Magdič

krojač 1890 6-3
Ljubljana, Gledališka ulica 7.

Proda se hiša

z lepim vrtom in blevom, priprava na obr-
nike, poleg okrajne ceste pri rudarski bol-
nišnici Loke šte. 269. Stanovanje prazno
31. decembra 1921. Več se poizve pri last-
niku Ivanu Orešniku, zaloga pive Union,
Trbovlje 2. 1415 6-5

Strešno lepenko,

lak za konserviranje z lepenko kritih
streh, asfalt, katran, lesni cement,
kislolaj (najcenejši karbolinaj), wat-
proof za izsuševanje vlažnega zidovja
in izoliranje proti vlagi, zidno in strešno
opeko, apno, cement in druge stavb.
1258 potrebščine dobavlja 5
Ljubljanska komercialna družba,
Ljubljana, Bleiweisova cesta 18.

Inženier dr. Miroslav Rasal

oblastvene poverjen
stavlbeni inženier
Ljubljana
Mišerjeva ulica št. 7.

Specijalne stavbene podjete
za betonske, železobetonske
in vodne zgradbe.

Izraba vodnih sil.

Amerikansko strojno

olje

Olje, lahko, za vretena;
olje za transmisije;
olje, strojno za poljedelske stroje;
olje, strojno za težke stroje;
olje za avtomobile, lahko;
olje „izredno težko“;
olje za cilindre;
olje proti prahu. 57 104-104

Glavna zaloga:

Medić, Rakovec & Zankl, d. z. o. z.
prej A. Zankl novi sinovi.

Največja izbira finih čeških
nogavic in pletenin. 900 83

C. J. HAMANN

Mestni trg 8.

Priporočamo
domače tvrdke:

Mali trgovski in obrtni oglasnik.

Izhaja poljubno.
Vsaka objava 4 K.

Skladščica:

Balkan, d. d., Dunajska c. 88. [d. p.]

Spedicija:

Balkan, d. d., Dunajska c. 88. [d. p.]

Trgovine:

L. Mikuš, izdelovanje dečnikov, Mestni
trg 15.

Derenda Fran, konfekcija, manufak-
tura na debelo, najnižje cene, Emon-
ska cesta 8.

Mehanična delavnica: [d. p.]
Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 407

Brusovnica:
Vekoslav Vanino, Stari trg. 6

Puškarni:

Kaiser F. K., Selenburgova ul. 6.

Urarska pripravnica delavnica Ivan Seliškar,
Pot v Rožno dolino 10. Vsako po-
pravo izvršujem točno in solidno

Pisalni stroji:

[d. p.]

Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 407.

Razmnoževalni aparati:

[d. p.]

Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 407.

Kleparstvo:

T. Korn, Poljanska cesta 8.

Seliškar Ivan, urar, Ljubljana, Rožna
dolina 10. Vsako popravilo izvr-
šujem točno in ceno.

Slovenska

gradbena

družba

z o. z., Ljubljana

Tehniška pisarna v tovarni Keršič.

Izvršuje:

vse vrste visokih in globokih stavb,
betonske in železobetonske gradbe,
vodne gradbe, električne centrale,
izkoriščanje vodnih sil, moderne in-
dustrijske gradbe, mostne gradbe.

Splošna prometna banka

podružnica v Ljubljani

preje I. C. Mayer

Ljubljana, Marijin trg šte. 5.

Brzjavni naslov: Prometna Ljubljana.

Telefon št. 11 in 577.

1411 3-2

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih
vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna
naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt
in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu-
in inozemstvu, safe-deposits i. t. d.

Kapital: K 20,000,000

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 8,000,000

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPT-
NO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU
DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA